

AVIZ

referitor la propunerea legislativă pentru modificarea literei h¹) a alin.(2) de la art.9 din Legea privind Statutul aleșilor locali nr.393/2004 introdusă prin art.I pct.3 din Legea nr.249/2006

Analizând propunerea legislativă pentru modificarea literei h¹) a alin.(2) de la art.9 din Legea privind Statutul aleșilor locali nr.393/2004 introdusă prin art.I pct.3 din Legea nr.249/2006, transmisă de Secretarul General al Camerei Deputaților cu adresa nr.PLX 264 din 20.03.2015,

CONSILIUL LEGISLATIV

În temeiul art.2 alin.1 lit.a) din Legea nr.73/1993, republicată și al art.46(3) din Regulamentul de organizare și funcționare a Consiliului Legislativ,

Avizează negativ propunerea legislativă, pentru următoarele considerente:

1. Propunerea legislativă are ca obiect de reglementare modificarea art.9 alin.(2) lit.h¹) din Legea nr.393/2004 privind Statutul aleșilor locali, cu modificările și completările ulterioare, în sensul eliminării din rândul cazurilor de încetare de drept a mandatului de consilier local sau județean, a situațiilor de pierdere a calității de membru al partidului politic sau al organizației minorităților naționale pe a cărei listă a fost ales, cu excepția pierderii acestei calități ca urmare a demisiei din respectivul partid sau organizație a minorităților naționale.

Prin conținutul său normativ, propunerea legislativă face parte din categoria legilor organice, fiind incidente prevederile art.73 alin.(3) lit.o) din Constituția României, republicată, iar în aplicarea dispozițiilor art.75 alin.(1) din Legea fundamentală, prima Cameră sesizată este Camera Deputaților.

2. Referitor la **soluția legislativă preconizată**, semnalăm că trebuie avută în vedere **Decizia Curții Constituționale nr.761/2014**, referitoare la obiecția de neconstituționalitate a dispozițiilor Legii privind aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr.55/2014 pentru reglementarea unor măsuri privind administrația publică locală, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr.46 din 20 ianuarie 2015. Prin această decizie, Curtea Constituțională a constatat că art.9 alin.(2) lit.h¹) din Legea nr.393/2004 a mai format obiectul controlului de constituționalitate, Curtea statuând, în mod constant în jurisprudența sa, că acest text de lege este constituțional, pronunțând peste 20 de decizii în acest sens în perioada 2007-2014. Curtea a reținut că acesta are ca finalitate „prevenirea migrației politice a aleșilor locali de la un partid politic la altul, asigurarea unei stabilități în cadrul administrației publice locale, care să exprime configurația politică, așa cum aceasta a rezultat din voința electoratului” (Decizia nr.915 din 18 octombrie 2007, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr.773 din 14 noiembrie 2007).

De asemenea, Curtea a statuat că „introducerea cazului de încetare a mandatului de consilier local ca urmare a pierderii calității de membru al partidului pe a cărui listă a fost ales este o consecință a dispozițiilor art.8 alin.(2) din Constituție, potrivit cărora partidele politice contribuie la definirea și la exprimarea voinței politice a cetățenilor”. Curtea a reținut că „electoratul acordă votul său unei persoane, pentru a îndeplini o funcție publică la nivelul administrației locale, în considerarea programului politic al partidului din rândurile căruia face parte la momentul alegerii și pe care această persoană urmează să îl promoveze pe perioada mandatului său de consilier local sau județean. Or, de vreme ce alesul local nu mai este membru al partidului pe listele căruia a fost ales, înseamnă că nu mai întrunește condițiile de reprezentativitate și legitimitate necesare îndeplinirii programului politic pentru care alegătorii au optat. Prin urmare, nu se mai justifică menținerea acestuia în funcția publică” (a se vedea, în acest sens, Decizia nr.1.167 din 11 decembrie 2007, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr.4 din 3 ianuarie 2008).

În mod firesc, Curtea a concluzionat că „păstrarea calității de consilier local sau județean în ipoteza în care acesta nu mai aparține partidului pe lista căruia a fost inițial ales ar echivala cu convertirea respectivului mandat într-un mandat de independent sau aparținând, eventual, altui partid politic în care consilierul s-a înscris ulterior. Or,

în condițiile actualului sistem electoral ce prevede scrutinul de listă pentru alegerea consilierilor locali și județeni, această ipoteză nu poate fi acceptată, deoarece mandatul în exercițiu, astfel continuat, nu mai corespunde voinței inițiale a electoratului, care a acordat votul său unui candidat în considerarea partidului pe care, la acel moment, acesta îl reprezenta” (Decizia nr.280 din 23 mai 2013, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr.431 din 16 iulie 2013).

Prin Decizia nr.761/2014, Curtea a mai statuat că „sanctiunea pierderii mandatului, indiferent de modalitatea în care se pierde calitatea de membru de partid (demisie sau excludere), vizează numai consilierii locali și județeni, aceștia fiind aleși în cadrul unui scrutin de listă. Așadar, votul exprimat de către corpul electoral a privit partidul politic, mai exact lista prezentată de acesta, nu și candidații individuali, ceea ce a și determinat configurația politică a consiliului local/județean reflectată prin numărul de mandate obținute de partidele politice. Astfel, soluția legislativă cuprinsă în art.9 alin.(2) lit.h¹) din Legea nr.393/2004 este o exigență ce rezultă direct din prevederile art.8 alin.(2) din Constituție, o soluție legislativă contrară - care să nu condiționeze încetarea mandatului de consilier local sau județean de pierderea calității de membru de partid sau al organizației minorității naționale pe a cărei listă acesta a fost ales - putând fi acceptată doar în condițiile modificării tipului de scrutin în cadrul căruia sunt aleși consilierii locali sau județeni. În lipsa reglementării unui alt tip de scrutin, Curtea nu poate decât să constate, în cauza de față, încălcarea art.147 alin.(4) din Constituție”.

3. Referitor la motivele cuprinse în Expunerea de motive care au stat la baza promovării prezentei soluții legislative, menționăm că acestea nu pot fi susținute prin prisma jurisprudenței instanței de contencios constituțional. Astfel, Curtea Constituțională a reținut prin Decizia nr.1461/2011 următoarele:

„În ceea ce privește susținerea în sensul că mandatul de consilier ar trebui să înceteze doar atunci când calitatea de membru de partid a fost pierdută prin demisie, deci în mod voluntar, în cazul excluderii din partid propunându-se ca alesul local să își continue mandatul ca independent, Curtea constată că raționamentul care stă la baza unei asemenea considerații se limitează la a aduce în discuție riscul ca decizia de excludere să fie luată în mod arbitrar și discreționar, pornind aprioric de la reaua-credință a organelor de disciplină internă care stabilesc și aplică sancțiunea și ignorând faptul

că partidele reprezintă organisme esențialmente democratice, fondate pe libera asumare a idealurilor lor de către toți membrii acestora”.

În plus, Curtea a reținut prin **Decizia nr.565/2014**, că „urmare a Deciziei Curții Constituționale nr.530 din 12 decembrie 2013, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr.23 din 13 ianuarie 2014, prin care a fost admisă excepția de neconstituționalitate a prevederilor art.16 alin.(3) din Legea partidelor politice nr.14/2003, republicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr.347 din 12 mai 2014, **pierderea calității de membru al unui partid politic, cu consecința corelativă a încetării mandatului de consilier local/județean, nu mai este supusă exclusiv jurisdicției interne a partidului respectiv**, ci se poate contesta în fața unei instanțe de contencios administrativ, astfel încât, beneficiind de un control judecătoresc asupra modalității în care au fost respectate procedurile statutare de către organele cu atribuții jurisdicționale ale partidului, se creează premisele unei exercitări în bune condiții a drepturilor și libertăților constituționale, în speță dreptul de a fi ales”.

Totodată, prin **Decizia nr.761/2014**, Curtea a reținut că dacă la consilierii locali sau județeni încetarea mandatului ca urmare a pierderii calității de membru al partidului politic pe listele căruia a fost ales este o **cerință implicită și directă** a art.8 alin.(2) din Constituție, nu aceeași concluzie se poate trage în privința primarilor sau președinților de consilii județene cu privire la care legiuitorul a optat pentru pierderea mandatului în caz de demisie din partidul politic, o atare opțiune nederivând (datorită scrutinului uninominal prin care aceștia sunt aleși), în mod implicit sau direct, din art.8 alin.(2) din Constituție”.

Curtea a mai reținut că „textul constituțional nu impune în mod obligatoriu o atare soluție legislativă, lăsând legiuitorului posibilitatea de a condiționa sau nu păstrarea mandatului celor aleși prin scrutin uninominal de pierderea calității de membru al partidului politic prin demisie”.

În legătură cu demisia primarului din partidul politic care i-a susținut candidatura, Curtea Constituțională a statuat că „primarul pierde, consecutiv, și girul alegătorilor, obținut inițial în virtutea candidaturii sale pe o listă susținută în campania electorală de un anumit partid politic și votată în final de aceștia. Legiuitorul a optat pentru o astfel de reglementare urmărind diminuarea migrației politice și a oportunismului politic, fenomene a căror existență a fost

demonstrată de realitățile ultimilor ani. Schimbarea, pe parcursul mandatului, a apartenenței politice a primarului riscă să afecteze înseși interesele comunității, pe de o parte, prin perturbațiile și instabilitatea pe care le poate genera în cadrul aparatului administrativ prin intermediul căruia își exercită prerogativele de putere cu care a fost învestit prin lege și care pot afecta eficacitatea acțiunilor întreprinse în îndeplinirea competențelor sale, iar, pe de altă parte, prin lipsa de certitudine în ce privește realizarea obiectivelor promovate în timpul campaniei electorale, în considerarea căroră alegătorii i-au acordat votul” (Decizia nr.153 din 12 martie 2013, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr.352 din 14 iunie 2013).

Față de cele statuate de Curtea Constituțională, propunerea legislativă nu poate fi promovată.

PRESEDINTE
dr. Dragoș ILIESCU

București

Nr. *288/30.03.2015*

Lege privind Statutul aleșilor locali

Notă: (v. Decizia Î.C.C.J nr. 16/2008 - M.Of. nr.837/12 dec. 2008 (art. 36);

- 1 promulgată prin D. nr. 738/2004 M. Of. nr. 912/7 oct. 2004
Decret pentru promulgarea Legii privind Statutul aleșilor locali
- 2 modificări prin L. nr. 216/2005 M. Of. nr. 590/7 iul. 2005 *modifică art. 18 alin. (2), art. 34 alin. (3) și (5);
abrogă art. 34 alin. (4)*
- 3 modificări prin L. nr. 249/2006 M. Of. nr. 554/27 iun. 2006 *modifică art. 3 alin. (2), art. 9 alin. (4), art. 28 alin. (2);
introduce art. 6_1, lit. h_1) la art. 9 alin. (2), alin. (2_1) la art. 9, lit. g_1) la art. 15 alin. (2), alin. (2)-(4) la art. 41*
- D.C.C. nr.61/2007-M.Of. nr.116/15 februarie 2007 (prevederile art.II alin.(1) și (3) sunt neconstituționale)
- 4 modificări prin L. nr. 286/2006 M. Of. nr. 621/18 iul. 2006 *abrogă art.15 alin.(2) lit.d), art.18 alin.(2) teza II*
- Notă: Denumirea aparat propriu de specialitate se înlocuiește, în cuprinsul tuturor actelor normative în vigoare, cu denumirea aparat de specialitate. Denumirea aparat propriu de specialitate al consiliului local se înlocuiește, în cuprinsul tuturor actelor normative în vigoare, cu denumirea aparat de specialitate al primarului. Denumirea servicii descentralizate ale ministerelor se înlocuiește, în cuprinsul tuturor actelor normative în vigoare, cu denumirea servicii publice deconcentrate ale ministerelor și ale celorlalte organe de specialitate ale administrației publice centrale
- 5 modificări prin D.C.C. nr. 61/2007 M. Of. nr. 116/15 feb. 2007 *suspendă pe o perioadă de 45 de zile disp. art. II alin.(1) și (3) din L. nr. 249/2006 (termenul se împlinesc la 2 aprilie 2007) după care operează prevederile art.147 alin.(1) din Constituție*
- 6 modificări prin L. nr. 144/2007 M. Of. nr. 359/25 mai 2007 *abrogă art.54 alin. (1)*
- 7 modificări prin L. nr. 35/2008 M. Of. nr. 196/13 mar. 2008 *modifică art. 2 alin. (2) și (3), art. 13, art. 18 alin. (1), (3) și (4)*
- 8 modificări prin L. nr. 58/2009 M. Of. nr. 227/7 apr. 2009 *modifică art. 15 alin. (1) și (2) partea introductivă*
- 9 modificări prin L. nr. 187/2012 M. Of. nr. 757/12 nov. 2012 *la data de 1 februarie 2014, modifică art. 23 alin. (1);
abrogă art. 84*
- Decizia ICCJ nr. 4/2014 - M.Of. nr. 434/13 iun. 2014